

grof Attems izvoljen. Doslej je bil njegov namestnik ptujski advokat dr. Jurtela. Ali Jurtela ni več v deželni zbor izvoljen. Vsled tega se je imenovalo advokata dr. Jankovića iz Kozjega za glavarjevega namestnika. Pač žalostna slika spodnjestajerskih razmer, da zamore en Janković tako napredovati. Ako bi državni zbor ne stopil skupaj, zboroval bode deželni zbor do konca oktobra. Slika deželnega zbora je zdaj povsem drugačna. Prejšnji zbor je imel 71, sedanj pa 87 članov. Večina zbora bode obstojala iz veleposelstnikov, nemških naprednjakov in nemških agrarcev, skupno 49 glasov, katerim stoji 38 manjšinskih glasov nasproti (klerikalci, slovenski prvaki in socialisti). Kar se oseb tiče, sta izginila iz deželnega zbora Ploj in Jurtela. Hvala Bogu! Na njih mesto pa prihajata Korošec in Benkovič. Žalostno! Radovedni smo, je-li bode zamogel deželni zbor potrebne gospodarske naloge izvršiti. In opazovali bodemo zlasti delovanje slovenskih poslancev.

Upravno sodišče se je pečalo z raznimi pritožbami, ki so jih naperili prvaki zoper zadnje okrajne volitve v Celju. Prvaški rekurzi so bili zavrnjeni.

Cesarski manevri, ki so se vršili letos v okolici občine Gross-Meseritsch, so prav lepo uspeli. Navzoča sta bila tudi naš cesar in nemški vladar Viljem II. Manevri so bili zelo naporni. Pri neki vaji so se splašili konji ter divjali čez speče dragonerje, od katerih jih je bilo 14 težko ranjenih. Dotična eskadrona ima zdaj čez 314 bolanih konj. Naš cesar je podaril raznim osebam lepe darove.

Od ljubljanskih tolovajev. Te dni je bil v Ljubljani obsojen neki učiteljski Kozinc na 6 tednov ječe, ker je septembra lanskega leta v slovenskem navdušenju tujo lastnino poškodoval. Potem je pobegnil. Ali zdaj so ga dobili in obsodili.

V veleizdajniškem procesu v Zagrebu predlagal je državni pravdnik za 4 obtožence smrt na vislicah, za ostale pa ječo od 10 do 20 let. Zdaj govorijo zagovorniki. Potem pride do sodbe.

Srbski tat. Iz Beograda je pobegnil sekcijski šef Dimić, bližnji sorodnik kralja Petra. Poneveril je 36.000 frankov.

Cenjeni naročniki!

Zadnje četrletje tega leta je pričelo. Obračamo se tedaj do svojih prijateljev in prosimo, da naj vsakdo, ki je iz tega ali onega vzroka z naročnino zaostal, isto poravnava. Naročnina za „Stajerca“ je tako majhna, da jo pač lahko vsakdo plača. Ni cenejšega lista v slovenskem jeziku! In kar se vsebine „Stajerca“ tiče, ostajamo vedno na svojem starem programu: skupno gospodarsko delo, boj proti narodnostni gonji, boj za tiste sloje, kateri redijo državo! Ali to ni dovolj, da vsakdo svojo naročnino poravnava. Treba je tudi agitirati in razširjevati list. Čimveč naročnikov bode, temvečji in temboljši bode list! Vsakdo naj pridobiva nevstrašno novih odjemalcev.

Somišljeniki na delo!

Dopisi.

Brežice ob Savi. Hujše kot vsak ljud se obnaša neki novo pečeni trgovec Josip; pravzaprav se ne izplača, da bi se s tem človekom pečali, kateri je videl edino stene mesta in polja okoliške občine. Zanimivo je pri tem le to, da je tudi tega Josipa nemški mož na noge postavil. Ja, ja, Nemec je napravil iz nerazumnega, lešenega pobiča to, kar je Josip danes. Hvala je seveda nepotrebna in zato je postal ta človek zdaj hud politikujoči prvak. V tej hiši, v kateri stanuje ta Josip, je sploh mnogo smole. Vsak kramar si mora kupce šele na cesti iskati in celo voznike ustavljati, da se izve, odkod in kam. Gorje, ako izve, da se je pri kakšnem Nemcu kupilo. Tako postopanje ni primerno reelnemu trgovcu. Poštena mora biti tudi konkurenca! Semtertja doživi ta Josip seveda tudi od kupcev pošteno pridigo. Pred kratkem šele mu je neka gospa par resnic povedala, katere

si bode pač dolgo zapomnil. Tihi opazovalec pa bode, ako treba, še marsikaj o temu gospodu poročal. Za danes velja Josipu le beseda: „Lastna hvala se pod mizo valja.“ — 5. t. m. vršila se je pri nas sokolska slavnost, za katero so po celem svetu trobili. Izpadla pa je klavirno. Sokolci so sanjali, da bode 500 Hrvatov prišlo, pa so se krvavo zmotili. Hrvati so sami vedli, kako se jih bode sprejelo in zato so raje pustili, da se brežiški prvaki kričaji sami blamirajo. Posebnega se ni zgodilo. Smolo imel je neki šef redakter ameriškega lista „Glas naroda“ Vincenc Zevnik. Po večletni odsotnosti prišel je zopet v Brežice. Seveda so ga njegovi prijatelji kot prvega Krösusa slavili. Sprejeli so ga tudi častno do kolodvora. Ali tam ga je tudi neki sodnijski sluga prijazno pozdravil in spomnil na nekatere pozabljene dolgove... Ti presneta prvaka smola ti! Niti Amerikance ne pusti postava pri miru... Tihi opazovalec.

Iz Št. Petra na Medvedovem selu. Cenjeni bralci, drage bralke si že bode gotovo mislila, da je naša prijazna vasica popolnoma zaspala. Toda ni tako, — le časa nam primanjkuje. Mnogokrat smo raji skozi prste gledali, a v nedeljo dne 6. septembra se je pa pojavila takanovica, da je ne smemo poslati v jamo pozabljivosti. Torej pozor dragi čitatelji! Naš Št. Peterček je hvala Bogu tako srečen, da ima dva duhovnika. Najbolj marljiv je gotovo gospod Gomilšek. V nedeljo je peljal svojo menežarijo v Kostivnico. To Vam je bil prizor, da ne kmalu tacega. Še slaven Boč se je tresel od veselja, ko je zagledal to. A še bolj bi se bil tresel, ko bi bil pogledal v Št. Peter in videl v cerkvi novega kaplana. Ljudje, ki so prihajali k popoldanjski službi božji, so kar strmeli in šepetali drug drugemu v uho: No, no, novega kaplana imamo! In kaj mislite, dragi čitatelji, kdo je bil ta novi gospodek? To je bila dobro poznana zastarela devičica, voditeljica „Marijine družbe“, ki je nadomestovala gospoda Gomilška brezplačno. Čudimo se le, kako to, da ni tudi opila pozne maše. Za drugič pa naj tudi to opravi; samo glej da boš poprej še šla v lemenat, in potem pa le na delo!

Opazovalec šentpeterski.

Žice pri Konjicah. Predragi nam „Stajerc“, vzemi enkrat tvojo oistro krtačo, da pokrtačiš žiške privrandane zagrižence, ker ne dajo miru ter zmiraj poštene ljudi napadajo. So že mjavkali po klerikalnih časnikih in zdaj zopet mjavkajo v „Sl. g.“ št. 36, zakaj se občinske volitve ne razpišejo; zato, ker še ni bil čas. Dopolnimo v „Sl. G.“ se že sline cedijo po županiškem stolcu... Oj revčki, zdaj se še zaletavajo v krajni šolski svet, ker ne sedijo v njem. Žicani smo že veliko darovali in plačevali, pa še ničče ni besedice čerhnili, a zdaj ko je nujno potreba, da se pri šoli nekaj popravi, zdaj napenljajo svoje živce. Ti revčki pravijo, da je bila šola pred šestimi leti postavljena; pa če ne znate računati od leta 1901 pa do 1909, pojdite se k „Stajercem“ dekli v Ptuj računat učit. Dopolnimo pa kratko povedano: kar se tiče naš „Stajercijancev“ mi se ne bom z njim pripravil po časnikih, ker nam je preneumen... Stajercijanci.

Nemška šola v sv. Lenartu sl. g.

Stariši, ki hočejo svoje otroke v novo nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. pošiljati, naj se najkasneje do konca meseca septembra t. l. pri g. zdravniku dr. T. Zirngastu v sv. Lenartu oglasijo. Po tem terminu se ne bode nobenega otroka več sprejelo. Tukajšni župnijski urad se je izjavil pripravljenim, da prevzame katoliški verouk na nemški šoli. Stariši! Oglasite se pravočasno in ne pustite se od nasprotnikov preslepiti!

Novice.

Pametne besede očeta. Na Dunaju napadajo zdaj češki hujskaci nemško šolo ravno tako strupeno, kakor naši prvaki. Treznejši Čehi seveda uvidevajo potrebo nemške šole in slabost te panslavistične gonje. Tako je n. p. češki član

ukrajnega zastopa Fiderant v Ottakringu dejal: „Vkljub temu, da sem sam rojen Čeh, sem vendar trdnega prepričanja, da je neumnost, ako zahtevajo Čehi za svojo deco češke šole na Dunaju. Večjega zločina Čeh sploh ne more storiti. Vsakega očeta je obsojati, kateri pošilja svojo deco v češko šolo, ker škoduje s tem interesu svojih otrok. Vsled tega sem proti nepotrebnemu ustanovljanju čeških šol.“ — Te besede je izpregovoril rojen Čeh, ki ve in zna ceniti veliki pomen nemščine. In naši prvaki? Oni hujskajo naprej proti nemški šoli, čeprav se slovenska kultura na daleko ne more meriti s češko. Prvaki ne marajo izobraženih, nemščine zmožnih Slovencev. To je vzrok njih gonje!

Lepi Slovenci! Eden naših prijateljev v severni Ameriki (Milwaukee Wis.) nabiral je za po toči prizadete posestnike v ormožkem okraju. Kaj je mož pri temu nabiranju doživel, dokazuje sledeči dopis, ki nam ga je poslal: „Čital sem v „Stajercu“ o grozoviti toči; zato sem 22. avgusta pobiral pri Slovencih za od toče prizadete reveže. Mislim sem, da vsak, ki ima mesto kamna srce v prsih, bo dal vsaj par centov. Vendar motil sem se grozno. Le malo, katerih imena lahko citate, so dali, kolikor so mogli. A drugi, seveda klerikalci, ki stoje vedno v cerkvi, pa ne vejo, ali nočejo vedeti kaj je revščina niso dali nič. Eden mi reče da podpira cerkev, (kajti inajo še cerkve premalo milijonov) drugi zopet, da ima še za pivo premalo itd. Zraven so še nekteri omenili, ta s „Stajercem“ nočejo nič imeti. Ali ni to sramota, da se pri tem, ko se pobira za reveže, hočejo nekaj z politike, ali niso sami slovenski kmetje v teh okrajih? Pfej se mora reči takemu in zaslužil bi vsak izmed teh eno po nosu, kadar zine: „Mi smo Slovenci.“ Da, sramujte se, takšni Slovenci, ki raje denar zapijejo, kot pa bi pomagali svojemu narodu. Sramota za Vas. Heil!“ — Možno ima prav! Tako vzgojujejo klerikalci svoje ljudi!

Iz Spodnje-Štajerskega.

„Stajerc“ zopet zmagal! Velika pravda Vavpotič-dr. Brumen proti Karl Linhartu kot odgovornemu uredniku „Stajerca“ je zdaj torej dokončana in sicer je končala z našo polno zmago. Naši čitatelji se bodejo še spominjali o čeli tej zadevi. Vendar pa hočemo poglobitve točke ponavljati. Bivši guardian ptujskih minoritov Vavpotič je človek, ki ima precej masla na glavi. Vendar pa hodi na sonce in se peča tudi s politiko. Vsled tega ga je naš list parkrat bolj ali manj prijazno opozarjal, da politika ni poklic Kristovega namestnika. To ni nič pomagalo, — „oče“ Vavpotič je politikoval naprej. Pri zadnjih volitvah v ukrajni zastop ptujski prišel je tudi Vavpotič in delal za pravke. Vsled tega je objavil „Stajerc“ članek, v katerem je možni razne nečedne stvari očital in to na podlagi ljubzenskih pisem, ki jih je ta celibater sam pisal. Upali smo, da nas bode Vavpotič za čeli članek tožil. Ali motili smo se. Vavpotič je tekel namreč k ptujskemu dr. Brumenu in kar dobi Brumen enkrat v kremplje, tega ne izpusti tako kmalu. Bistra glavica, kakor je ta naš prijatelj Brumen, pa ni tožil zaradi celega članka, marveč samo zaradi ene besedice v dotičnem članku. Vsa druga očitanja je Vavpotič torej vtaknil v žep. Edino zaradi besedice „debel kot prasec“ je tožil, ker je upal, da se ne dopusti dokaz resnice. In Vavpotič in Brumen sta stiskala glave skupaj ter se že veselila, kako bode Linhart „ričet jedel“. Da bi bil urednik Linhart še bolj gotovo obsojen, pa sta Vavpotič-Brumen nakrat besedo predelala; iz „debel kot prasec“ napravila sta „debeli prasec“. Tako sta šla v Maribor. Pri prvi razpravi je zastopal Vavpotič-Brumena koncipient dr. Rosine. Sodnik je bil Slovenec, a sodil je pošteno in objektivno. Izjavil se je namreč inkompetentnim in urednik Linhart je bil popolnoma oproščen. Proti tej prvi razsodbi sta se Brumen-Vavpotič seveda pritožila, čeprav je njih zastopnik pri prvi razpravi izjavil, da on za svojo osebo ne bode rekuriral. Dne 5. avgusta se je vršila druga razprava, kajti — kakor smo preje rekli — kar drži dr. Brumen v krempljah, tega ne izpusti tako kmalu. Tudi ta druga razprava ni prišla do konca, temveč je bila preložena, da se zasliši še celo vrsto drugih prič. Tako je prišlo